

Ненад Грујичић
НАДИСАТИ СЕ ДУШЕ

Ова књига штампана је као уздарје аутору од издавача и оснивача награде "Гајков пјеснички шешир", која је за најбољу збирку пјесама на српском језику у минулој години припала Ненаду Грујичићу за "Светлицу" у издању београдске Просвете.

Илустрације на корицама књиге:
орнаменти из манастира Лепавина.
Портрет пјесника, рад Оље Ивањицки.

Ненад Грујичић

НАДИСАТИ СЕ ДУШЕ

СРПСКИ КУЛТУРНИ ЦЕНТАР
Модрича
ПОРОДИЦА ПОПОВИЋ
Дуго Поље – Модрича
2016

МОЛИТВЕНИ ТРОЛИСТ

РАСПЕВАНА СИЛА

О, блажено повечерје,
ти сазиваш успомене
и разносиш до бола полен љубави.

Дунав тече свом тежином
и риче кроз ноћ.

О, звездана мрежо
пољубаца Господа јединога!

Чија писма носи река
поред напујданих шетача
што крекећу о парама и превари?

О, животно дангубљење над књигама,
поред отвореног прозора,
у медовини месечине Божје,
у распеваној сили мириснога цвећа!

ЧИСТИЛИШТЕ

Чистим се, чистим...
много ли треба злата
да прекријем пуне шкрге.

Чистим се, мајко, чистим
у висинама незаслуженим,
горак и леден, аој!

Чистим се, путен,
у сливовима речи,
радосних паћеница крви.

Чистим се, худо,
гута ме сваки замах,
троши бели звук.

Чистим се, чистим,
о, срећо над срећама!

МОЛИТВА НЕДОСТОЈНОГА

*По созерцању непознатог монаха из 14. века
и духовним зазивима Исидоре Секулић*

Господе,
помози ми да нађем мир.

Свакодневно чињење којечега
одваја ме и вуче далеко од Тебе.

Охолио сам се земном љубављу
што ми испуни главу
и наведе да говорим олако.

Господе,
помилуј ме грешнога,
очисти од свега што помислих,
урадих и написах.

Спаси, Господе,
беднога, безаконога,
безумнога, бесовскога,
бестиднога, блудљивога,
бојовнога, брбљивога,
вероломнога, враждљивога,
глувога, гневљивога,
гордељивога, горљивога,
грубога, дрскога,
завидљивога, злонравнога,
злообразнога, злосрднога,

злопитљивога, јароснога,
клеветљивога, кривосуднога,
лажљивога, лакомога,
лакрдљивога, ластивога,
лењивога, лицемернога,
лукавога, љутивога,
малодушнога, мрачнога,
мрскога, наглодушнога,
надменога, напраснога,
насилнога, недостојнога,
неискушанога, неисплаканога,
неисповеданога, непокајанога,
непокорнога, непослушнога,
непотребнога, неситога,
нетрпљивога, нечистога,
нечовечнога, нечувственога,
неумнога, обадљивога,
опадаљивога, охолога,
палого, плотскога,
помраченога, похотљивога,
празнога, празнословнога,
прелестнога, прељубнога,
преступнога, развратнога,
разглашенога, ругаљивога,
саблазнога, самољубивога,
свадљивога, скаречнога,
слабога, слуђенога,
среброљубивога, страснога,
свирепога, сировога,
скаречнога, смртнога,
славољубивога, сластољубивога,
сујетнога, суровога,
таштљивога, телеснога,

хуљивога, худога,
чамотнога и чемернога.

Сагреших срцем и чулима,
душом и телом,
мишљу и делом,
вољно и невољно.

Господе,
учини да се у мени све промени,
да ме духовни испуни мир
као што сунчева светлост
ураста у пшеницу и хлеб,
у грозд и вино.

Сагреших, Господе Боже,
амин!

РУКА БОЖЈА, НЕТЕЛЕСНА

ПРЕЛАЗАК

Као из собе у собу, наједном,
пређох из таме у луч, бесловесан,
минух пучином Господа, телесан,
кроз сенке ствари што им бејаш пленом.

Тако се нађох у чуду наредном
у ком од миља живот је претесан,
а сваки напор био би прелестан
ако бих хтео објаснити све то.

И зато певам далеко од свега,
у гарсоњери сред Новог Сада,
пишем формулу апсолутног бега

из ништавила од којег страда
песник кад нема баш ништа пречега
но да се себи у невреме нада.

БОЖЈА БУСОЛА

О, песме моје, благо у баштини,
увек је ново јутро скупље од вас,
но ви сте молитве, једини ми спас
од грехова у свагдањој таштини.

Песник се бори у земној прашини
да не изгуби међ људима компас,
и трља очи, и лаје као пас,
дајући прилог општој немаштини.

Преоран ходам кроз годишња доба
и плевим дане пишући сонете.
Коме се свиђа – нека исто проба.

Ту један савет не би био штете:
Лепша је роса на зрневљу грозда
него у песми, о, не буди дете.

ШЕТЊА ПО ВОДИ

У миру, с Богом, далеко од свега,
стишан и блажен, под звезданим дланом,
ошишан дечак са расцвалом граном
корача низ стрм чаробнога брега.

Љубав и мржња: једно друго вреба –
чује се иза дечакових леђа.
Збибана руља повицима вређа
и баца хрпе камења и хлеба.

С прелепе гране падају латице,
дечак ко лахор ка обали слази
и преко воде, по њеној површи,

ка другој страни ходи нетремице.
Сенка му тела уз талас се плази
све док се шетња Божја не доврши.

МРЉА АКВАРЕЛА

Као што конач из мајчиног веза
пукне под врхом нокта њена крута,
тако се проспе из мог апсолута
рани споменак – на месецу бреза!

Џеци ко соко на рамену кнеза,
кликом разгони утваре са пута,
ко ичим шушне – у ризику плута
да га оштар кљун непрестанце преза.

Пирка сребрн лист, ноћ хаљине шири,
дрхат се душе откида од тела,
пада метеор, свод из Бога вири.

Детињство моје, мрљо акварела:
узбуне, сузе, звона и псалтири,
даљину шлепа једна мутна скела.

ПАРАЛЕЛЕ

Господе, јутрос, у мирису снега,
детињство шаље гомјеничке знаке.
поглед с балкона – све до Фрушког брега:
Козару видим у крештању свраке.

Сунце разгони мрак из мога тела,
повратак к Теби кроз светлосну свиту,
силазим свечан, песма с врха чела,
пишем ко ђаче, избегавам финту.

На стази трази јутрошњих створења
што су се рано у потрагу дала
не би ли живот остао у току.

Тако и доба космичкога врења
по Земљи пузи да крв не би стала:
све обновила и текла у року.

У ТМУШИ

Господе, ситан, обраћам се Теби,
Онакав каквим из ничег ме створи,
Сачувај раба да грешио не би
Плутајућ светом ког Ти рукотвори.

Откако песмом загазио смело
Дечак у мени златио се често,
И сада, ево, гугуче весело
Пипајућ тајне, улудо, невешто.

Обасјај гнезда где се легу речи
Ма како била скривена у души,
Исцели говор ког таштина пречи.

Латих се стиха на свету, у тмуши,
Уверен да ћу надмашити чуда,
Једнако смешан као дворска луда.

МЛЕЧ

Далеко, предалеко,
а ту уз мене, сасвим,
тиња несводив неко,
пали се сâм и гаси.

Час ватра, у том жижак,
звезда и угарак њен,
посечен брз пламичак,
вечност везана у трен.

Господе, самери све,
додај ми једину реч,
да песма сама се, гле,

ни из чег створи у млеч,
да њом се мијем безлик,
мален, у Теби велик.

ГОЛУБ И ЗМИЈА

Не бој се људских подвала,
оне ће закратко сјати,
овде је друга обала,
одавде божанско чати.

Не бој се туђе сујете,
и она слепило има,
и мржња када трује те,
остани чист у мислима.

Не бој се брзе промене,
ни оне што излаз нема,
јер све се очас окрене

и буде како треба.
Ма како живот ћарлијо,
не бој се, голубе-змијо.

СНОВИЉЕ

Уснила ме луда вила
да испијам златни пехар,
да у власти пјаних сила
прелазим из сна у несан,

у распету недођију
измеђ виља и живота
где се душе у обиљу
сјајакају од грехота,

где су звуци невид-звона,
а мириси свлак небеса,
где реч није рана бона,

где ките се свуд чудеса:
Два-три сунца и престопа
рука Божја, нетелесна.

ТАЈНИ ДАХ

По крову старе куће сипи снег.
Сам ми се Господ тиме казује,
јер кроза њ сам и онај нежни брег

у даљини што прима пахуље.
И гранчица сам, ту, на прозору,
обељена скроз – па надахњује.

О, да ли ћу сам чекати зору
у белини тој што најављује
један нови сан у мом обзору

чији тајни дах већ успављује?

ПЕСМИН ЈАВ

Шта сам уснио, мила мати,
камо ме носе трнци-часи,
коме ћу *срце* лудо дати,
тајано стижу полугласи.

Куда ме носе трнци-часи,
ко ли ми се то причуо сад,
тајано стижу полугласи,
поново самом себи сам страд.

Ко ли ми се то причуо сад,
у чијем виру дави се слив,
поново самом себи сам страд,
ономад мртав, и чудно жив.

У чијем виру дави се слив,
месец ко усна диже се плав,
ономад мртав, и чудно жив.
зар такав бива песмин ми јав?

Месец ко усна диже се плав,
на мору траг му нов се злати,
зар такав бива песмин ми јав,
шта сам уснио, мила мати?

И ДУШОМ И ТЕЛОМ

ДРУГАЧИЈИ

Господе, ситан, обраћам се Теби,
у ломни тренут, пресвученог лица,
подвигу далек, у земаљској пени,
тек с неколико речи узданица.

Дететом бејаш кад песму зазивах
не знајућ да се њезин језик рачва,
мада и тад је судбином окивах
ко што обручем утеже се бачва.

Језерски вали сребрили ми душу,
зора и роса храниле самоћу,
не нађох срећу у дечачком друштву.

Знадох да свима сâм насупрот поћу:
Живео друкче, у тлапњи, у ори,
онакав каквим из ничег ме створи.

СЛУТЊА

Игра ми око далеко, опасно,
трепери све до лудог неспокоја,
лево па десно, аој, мајко моја,
око невидно, уснути га ласно.

Мига ми оно, и куша, сабласно,
окце крмељно – гуја из присоја,
магично, сузно, и дугиних боја,
треће и седмо, окашце безгласно.

Кроз облак штреца, и ко муња светли,
око незвано, на заласку дана,
песмо једина, слутњу ми омети

и не дај да се, иза паравана,
негде у ноћи, изнад беле свести,
расцвета грана очињих нирвана.

БОГОРОДИЦА САВИНСКА

Богородице Света Савинска,
чудом се Твојим спасих невоље,
из слабог срца нестаде стиска
и све наједном крену набоље.

Тело се попут вихора прену
и пређе беспут времена земног,
под сводом све се случи у трену:
очишћен засјах из бића грешног.

Не знадох да си чудотворан врт
кад ступих ко дечји потез кистом
преда Те чији закон је утрт –

да све од кâја иде ка истом,
ка сили Бога чија си рука,
пречиста сузо са мог јастука!

СВЕТЛИЦА

Мајчица мрва – неко у сну рече
– лети ка небу. То беше стих списа
у којем Бог ми венама потече
и песму своју на тренут исписа.

Као Дис што је узалуд кушао
из сна на јаву строфе да изнесе,
тајну сам света удивљен слушао
жудећи да смрт живог ме узнесе.

Мајчица мрва – то од песме оста?
Порука? Завет? Шта ли? Опомена?
Или светлица? Вај, о томе доста!

Лети ка небу, видим, света жена,
чиста у срцу и у молитвама,
рођена мати моја у сузама.

НАДИСАТИ СЕ ДУШЕ

Да ми је, душо, у тебе прилећи,
манастир да ми будеш у језику,
да никад више не могу утећи
у славу света, заблуду велику.

Ружина сено из овог живота,
ослушни вале из песме што лију,
тајана звонца иза првог плота:
слике детињства што грудима бију.

Хиљаду пута тражећи те, душо,
напилах празну тачку испред носа,
толико тога о теби сам слушао,

а ти ко дете – савршено боса.
Да ми је путе ка небу утрти
и дисати те, душо, после смрти.

И ДУШОМ И ТЕЛОМ

Дечак у мени златио се често,
гором, на пример, кад мириси сколе:
у стабло детлић стопут кљуцне вешто,
из коре граба учворе се смоле.

Водопада хук у кањону (види!),
премлада дуга о јеле се чеше,
у небо збоден, налик пирамиди,
вршак планине с облацима плеше.

Рапсод у гају, вепар и жирови,
црквица куња склоњена у страну,
одонуд спровод и бели пирови,

гавран се спушта на храстову грану.
Дечак упио и душом и телом,
ево и сада гугуче весело.

ПЕСНИЧКИ ПУТ

Ако си песник и бандит, како се
бусао врли Франсоа (де) Вијон,
хоћеш ли моћи са собом, напосе,
свести рачуне ко краљ или пион?

Ако си песник и бандит, како се
дичио сушти Радојко Драинац,
хоћеш ли моћи лудила наносе
скрити у Богу чији си љубимац?

Чувај се главе и својих стихова,
не дижи ларму на свевишње речи,
кад год узмогнеш клони се трикова:

пиши ко дете што осмехом лечи.
Спасавај што се спасити још може,
сачувај за гроб комад здраве коже.

ПОТПИС

Овакво лето никада не беше,
облаци тмасти, па бели одједном,
пљусак и сунце (лед између креше),
као да све је у врту огледном.

А шта ми душа, сестрица у месу?
Докле ће она скривати се нежна?
Господе, дреши пуну тајни кесу,
пошкропи надом чуда неизбежна.

Овакви дани никад у животу,
рат се за ратом коти као штенад,
додајем песми и музичку ноту:

Тра ла ла ла ла – потписао Ненад.
Љубим те, свете, таквог какав јеси,
овде са тобом, с песмом, на небеси.

СЛАВА

О, радости моја, хармонијо, свете,
савршенство смене и ноћи и дана,
зеницо пахуље, тачни бели цвете,
месечино, пего сунцем изридана.

Савршенство смене и ноћи и дана,
о, таласи мора гладни младе зоре,
месечино, пего сунцем изридана,
ти, љубави пуста сишла у поноре.

О, таласи мора гладни младе зоре,
музико, путањо лептировог лета,
ти, љубави пуста сишла у поноре,
окрепи ме новим секундама света.

Музико, путањо лептировог лета,
смрти обнажена римама славуја,
окрепи ме новим секундама света,
о, лепото срца и небеског руја.

Смрти обнажена римама славуја,
зеницо пахуље, тачни бели цвете,
о, лепото срца и небеског руја,
о, радости моја, хармонијо, свете.

КУШЪЕ

ЧВОР

Шта ли то струји урвинама мојим
низ беле сапи прогорелог јутра
из буднога сна што се дели, троји?

Да л то нови дан (такозвано сутра)
прикрада се већ у часове јадне
сунцем што шкиљка ко гобленска мустра?

Оте се призрак (ко грана да паде!)
и тресну уз сен, моју или твоју.
Од чуда Божјег на језику сладне.

Умешане музе са присоја поју,
чула су ми чвор Гордијев пред сечу,
сав дамарам у слатком неспокоју.

Тајанствен зрчак или моћни нечуј?

ЦРНА ГУЈА

Откуд ми опет у обиљу туга
што се привија око срца, црна,
ко гуја кад се смота око трна
цакнута сјајем наоштреног плуга?

И откуд ветар, болестан, са југа,
доноси мирис посечене змије
у белу зору кад бол жесток рије
центар и обим зачараног круга?

Подливен раном којој нема зденца,
газим кроз светлост као привиђење
и замећем траг – судбину без премца

у Богу којем идем на виђење.
Допире песма из крошања раја
у дан што стари, тугу с тугом спаја.

БЕГУНАЦ

Ни жив ни мртав, као да ћу пући,
бдијем у логу мистичног гримиза,
у руху звезда од врелог тиркиза,
нестваран, бео, на своду, у кући.

Нечешљан, поспан, ко рукопис туђи,
тонем у сфере нечитких обриса,
промичем блештав испод небних сиса,
преко тајанства златоносне буђи.

Беласам као дечја пут на сунцу
кад изненада пољуби ме мајка,
корачам лудо ка новом врхунцу:

Унапред један, два назад корака!
Таква кретња и приличи бегунцу
из самог себе у зоне сумрака.

ЗВУЦИ У КРУГУ

Кућни сат цокће бајато и тмоло:
Дишем у ритму – да ми га је стићи.
Моје ће срце у парчад отићи.
О, густа крви, успори тремоло.

Имам ли снаге носити се с болом
што ни овај дан неће мимоићи
стар а тако млад као Ујевић и
свемир на лицу за маленим столом?

Звуци у кругу, уштројено време,
дах једног века у по бела дана,
у соби капље самртничко семе.

Кућни сат цокће, и даље без плана,
казаљке се две поклопише неме:
Паде секунда ко вишња убрана!

КУШЊА

У малом стану не чује се звука
минулих сати што су дамарили
кроз беснену крв. Новом дану фали
замајац смисла да живот звука.

Тишину пени златаста азбука
снова, поподне – кад одмор је мали:
тело замире, сâмо се батали
покретом лењим у ком трне рука.

Телефон куња. И он се не преза
од убитачне самоће у соби.
Звркне ли, ипак: то погрешка зеза!

Не дижи справу – нека уши проби.
То нису звуци, но њихова језа
што слабог куша у нестварној доби.

ДАН БЕЗ ИМЕНА

Бдијем у сенци скраћеној за метар
па цео личим на стиснуту пест
из које цурим у велику обест,
милени гробе, ко бесмртни нектар.

Без имена дан, у прозору ветар,
добује душа – навалила прелест,
неко у добу проповеда јерес:
Доћи ће конач, мртвих боја спектар.

Дунав прождире обале, шетаче,
и дно се диже до самог увира.
Ја сам та слика којом чуда зраче,

њу пева сила натчулног додира.
Ширим се тако док се глава стаче
у снопље луне што мозак испира.

ПИРУЕТА

Још овај сонет на тему несреће
тулиће појац из дубоког мрака,
а онда валцер, у разрезу фрака,
врцнуће ноге лаке, трепереће.

Плес пируете, испод звезде среће,
на врху прста, ко на грани сврака,
винуће мајстор нестварних корака
чија се сенка висинама креће.

Играч и игра? У два вела тајна
што трепти као упарене свеће
кад се свијају уз мирис тамјана.

Ал бих рекао нешто сасвим треће:
Слава животу са хиљаду рана,
нема од њега пируете веће.

СИТА ГЛАД

Ја сам гладан дух на коначној црти,
гладан сâм себе и својих двојина,
љубави преко суза и долина,
сит количина живота и смрти.

Све док се човек око себе врти,
гладан ћу бити његових година,
халав и жедан, несит ко сомина
што ждерић икру већ научи мрти.

Све што опевам оно пева мене:
То ли је закон од ког зебе срце?
Кључаоница живе васељене

која у оку настањује мрце?
И сит сам кад ме мајчин лелек прене
и груди њене на ме млеко врце.

И БЕЛО И ЦРНО

Љубавне песме, ал о чистој смрти,
сеструшке грдне, давителјке суре,
нека се плазе ко змије с асуре
уз колевку где дете ногом врти.

Худи сам зналац опасних вештина,
немам на кога учење пренети,
ја љубав могу у смрти занети
као девојка у Богу, невина.

Нема нијанси за бело и црно.
То ли је принцип порођајних мука?
Она коју сам милошћу огрно

одавно није моја десна рука.
Љубавне песме, ал о чистој смрти,
певаће онај ког вечност упрти.

ГОД

Подижем руку на себе, љубави,
фијук ударца ко секира пева
кад руши младо храшће у дубрави
а год посечен последњи пут зева.

Тугањ се чује у земљи и Богу,
оборен на тле још једном се гласим,
с ледине к небу устремљујем ногу
и звезду своју ко угарак гасим.

Пада пепео са звезде Данице
на лепо лице са живом траумом,
ти бришеш пухор моје несанице

ко дете грешку рукописа гумом.
Диже се чудо и остају знаци
да сам живео у бесмртној варци.

ЕПИФАНИЈА

Ледна гранчица, у врућици,
међом светова такла ме тек,
ко жалац смрти у лирици,
луни пољубац – ту а далек.

Међом светова такла ме тек
пустошна љубав и одзив њен,
луни пољубац – ту а далек,
цик огледала и сна у њем.

Пустошна љубав и одзив њен,
скерлетни припев у доласку,
цик огледала и сна у њем,
човек-ореол у довратку.

Скерлетни припев у доласку,
и сенка гласа утом приде,
човек-ореол у довратку,
прекорачен праг и крај игре.

И сенка гласа утом приде
ко жалац смрти у лирици,
прекорачен праг и крај игре,
ледна гранчица, у врућици.

ДОЈАВЕ

ЦРНИ ПОЈ

Опој ми душу, мајко,
ено је на врх коца,
обоје нас ће тај што
уби и нашег оца.

Опој ми срце, сестро,
стрељано поврх села,
што се као повесмо
распрело у анђела.

Опој ме, мртви оче,
тобом којјега нема,
мноме још предак јоче
све до аскурђела.

Десет колена наших
опој ми, оче мртви,
десет легенди страшних
рођених после смрти.

Опој нас, вељи Боже,
васцели народ клети,
зар ни ти не можеш
молитвом вазнијети?

Господе Боже, опој,
несрећу опој српску,
даруј нам, Боже, спокој.
под водом барем трску.

НЕБЕСА

Ал сам спискао дане
у којим певаше ноћ,
алај сам пао с гране
радоснице у немоћ.

Ал сам се лепо хтео
склонити мајци у сеф,
животу маћи вео
ал ми је био ћеф.

Ал првô небо ме узе
да другом подигнем храм
у којем трећег сузе
на четврто лићу сâм.

ПИСАЦ

По Андрићу

На оној ситној и покретној тачки
где вршак пера дотиче хартију –
равнодушну и ледену пустињу –
ту је поприште чудеса творачких.

Ту бије срце гусала јуначких
чији коњски реп испреда арију
и кује лелек за новог парију,
за историју искушења врашких.

Толики улог не постоји нигде –
да му се клања одрубљена глава
што златна, ево, из пустиње иде

у загрљ Бога чија вечна слава
зрацима среће такне писца приде
и гурне у јаз бурног заборава.

МЕТА

Рат неће у сонет, али нужда тера
да се и то збуде у данима плашним,
песма као лептир, као нада, вера,
шири лака крила сврху да домаши.

Она друга крила, ноћна, убисветска,
постмодерни демон с краја миленија,
крила чисте смрти, ето, бомбардерска,
гоне ме да душу песмама превијам.

Зато моја душа вири из сонета,
ко јагода самна с пролећа крај стазе,
душа што и тело чини да је мета.

И док авиони са громава слазе
(Господе, којег ли кукавичког рата!),
лептир-душа бомбе сонетима хвата.

1999.

ДОЈАВЕ

Нешто ми каже – иди,
нешто вели – остани.

Јутро трудно цвркутима.
после ноћних бомби.

Лагано талас душе
цепа се на север и југ.

Нешто ми каже – иди,
нешто вели – остани.

Тако сам огромно ситан,
паучинаст и гробан.

А лете радосне теме
из времена на реци.

Бачен као диск
вије се у круг стих.

Нешто ми каже – иди,
нешто вели – остани.

МОРЕ И ЈА

У мору со ме такне,
на валу Господ зракне.

Драгањем вода плави:
волумен тела слави.

Море у плими пева,
људске су речи плева.

Песнику тек понешто
прође кроза решето.

Двостих се валом надме
да нову снагу дадне.

А оно што му остане,
то ми песмом постане.

LUCIDA INTERVALLA

Сунце у мору као млада жишка
пучином риме ка логосу плови,
песма постаје моје душе кришка
чим надахнуће начне и обнови.

Пучином риме ка логосу плови
и врт с острва у сунчевој моћи
чим надахнуће начне и обнови
у сили Бога што ће опет доћи.

И врт с острва у сунчевој моћи
у мом се скуту златном пеном леска
у сили Бога што ће опет доћи
у чистом срцу, у милини блеска.

У мом се скуту златна пена леска
и рујни месец у аорти ври,
у чистом срцу, у милини блеска,
недоношче у крилу мајке сни.

И рујни месец у аорти ври,
песма постаје моје душе кришка,
недоношче у крилу мајке сни,
сунце у мору као млада жишка.

ДАВОРИЈЕ

ИЗВОР СВЕТЕ ПЕТКЕ У ЖЕЛЕЗНИКУ

Приликом преноса моштију Свете Петке
у Јаши из Цариграда кроз Србију, уз претке,
где год би на путу заноћиле људске трепке,
никао је извор лековите воде, ретке.
У Железнику такав извор и данас тече;
давно, богаташ, водећи слепу јединицу
у Београд лекарима што за новац лече,
угаси ту жеђ и попрска ћерку по лицу:
и гле чуда – прогледа! Отац извор оправи:
икону Свете Петке на бели кам постави.
Железником ено јуродив младић говори:
"Када почистим ливаду око извора,
обришем ограду и оперем степенице,
осећам се лак ко перце, срећан као птице!"

ДОСИТЕЈ

Из Чакова у Темишвар – млади шегрт судбу клео.
Па испосник – у Хопову... и Загора би му кућа.
А на Крфу, уз таласе, антички га узе вео.
У Бечу и Братислави, у Лајпцигу – пуна плућа,
Из Париза и Лондона – са књигама – све до Трста,
Ту му били златни дани: све уради, све написа,
Ту се на њег спусти сенка хоповскога златног крста,
Обрадовић ту се попе до новог српског виси.
Оде потом Карађорђу – и министар први поста,
Устаничке Србе знао свуд по свету да представља.
И болестан, изнемого, у Србији дуго оста:
Све на ползу своме роду, за светлицу пучког здравља.
И када је гладовао, и кад није имо руха,
За слободу све је даво родољубац светског духа.

ДАВОРИЈА

И пре смрти бивам мртав...
Сава Њемањић

У храшћу се поткозарском разбожени народ тиска:
збороване, певанија, шљивовица, туча, вриска.

Из прикрајка, из бујади, гдје земљице душа спава,
све посматра нетремице прикривени Свети Сава.

Снаша врцне, комшо лане, севне пиштољ са три метка,
на виждрачу пајто акне и подригне пјана тетка.

С омаглице на обали, где се млади рајска трава:
зажарених трепавица у молитви Свети Сава.

Светогрђе (аој, сунце) подивљалог рода липти,
бес избија из кукова, газом колска песма кипти.

Из шљивика, иза штале, где вавољи лепа крава,
мотри коло нерођени у сузама Свети Сава.

Коло попут змије шара, тло се тресе у прашини:
полудела даворија, запенили пријашини.

Међу њима, клецајући, да ли сан је или јава,
коло игра тужног лика прерушени Свети Сава.

Изненада – плусак ледан, отвори се земља плава,
развеза се живо коло, за брег зађе Свети Сава.

ЛЕТЊИ БАНКЕТ

Било лето, био живот, низа гроце лила шљива:
чарапуши у пролазу испод сукње нешто свира,
сиротан се на бостану наместио па призива,
бициклиста стиже отац, склањајте се да паркира!

На небу се слике слажу, душу љубе Божја уста,
анђеоска пљушти милост на кошчице, на телеса,
располућен облак дише: вазноси ме сила пуста,
зрака сунца попут конца пришива ме уз небеса.

На земљици, пред дућаном, намигују барабини:
сваки цевчи своју росу из чокања од пет пара,
провинцијска царевина успомене своје слини.

О, ракијо, цигерушо, ти којом се живот чара,
не дај да се Божји банкет испретура у вртаче,
не дај своду да се спусти и пригњечи посматраче.

РАДОСНИК

Кројач не прекида рад ако му се конач откине.
Симеон Дајбапски

Патријарх Павле пришива дугмад,
радост у души засија тако,
као мој отац кад прави бурад,
конач и обруч притегну јако.

Радост у души засија тако,
патријарх Павле поставља фасунг,
конач и обруч притегну јако,
мајсторска рука угради дихтунг.

Патријарх Павле поставља фасунг,
оков и опток, држаљ и оквир,
мајсторска рука угради дихтунг,
зацељен расцеп чврст као порфир.

Оков и опток, држаљ и оквир,
и на ципеле поставља пенцет,
зацељен расцеп чврст као порфир,
радосна душа испија шербет.

И на ципеле поставља пенцет,
као мој отац кад прави бурад,
радосна душа испија шербет,
патријарх Павле пришива дугмад.

НИКОЉДАНИ

Господња јутра у никољске дане,
млади свештеник с мантијом у сунцу,
са кљастог храста гргољају вране,
и праг се пење ка славском врхунцу.

Слатка молитва у вечност је стала,
деца се збрала око пуног стола,
повик са цесте – то пролазе мала
дрвена кола с два мршава вола.

У пламу срца никољданска свећа,
ракију отац подиже и здрави,
душа је часком све већа и већа,

предачка нит се распреда у слави.
Ушли су гости, један незван зева,
мајка га части, он обасјан пева.

БАДЊИ ДАН

Све су куће чисте, стижу Божји дани,
у нарамку – дрва, хлеб од прве сетве,
столице и стоци износе се вани,
машице за ватру, лопате и метле.

Бадњег дана, децо, склањају се ствари,
све игле и ножи, шиљати предмети
са којима Божић може да се квари,
све оштро из куће мора да излети.

Јер по веровању – *очи би се гребле*
мртвима из рода, зато све се склања
што оштрицом може да одагна претке.

На улици – ватра, окупљене душе,
у пламену топи храстова се грана,
северац у пуцњу бели карбид пуше.

КОРИНЋАШИ

Поворка у шору, Бадњи мраз већ чата:
Ја сам мала Јаша, идем са салаша!
Коринђашка маска свуд отвара врата:
Ја сам из Шајкаша, јашем на чилаша!

На дар шљиве суве, јабуке и новчић:
Ја сам мали Петар, трчим као ветар!
Неко испред куће оставио сточић:
Ја сам мала Јела, ујела ме кера!

Бадње вече сија, колач као жртва:
Ја сам мали Мита, долазим из рита!
Да живина буде жива, никад мртва –

коринђају деца, а маска им жива:
Ја сам мали Јоца, убола ме овца!
Ја сам мала Ива, трчим преко њива!

МАШЋЕЊЕ ЈАЈА

На Велики петак фарбају се јаја:
Све дугине боје за Васкршњу цваст,
али треба знати да фарба ил боја
нису српске речи, већ наша је – маст.

Минула кроз време пансловенска речца,
прогута је турска и германска потом,
у мастилу века неста светлог претка,
понекад због речи плати се животом.

Нек се масе јаја за Васкршње дане
у куповној боји названој *варзило*,
али одувек се за Васкрс пазило

да машћење буде, о, жути шафране,
и у кори шљиве, дуду, детелини,
коприви, млечики и у – луковини.

СЕКТАШ

Јуродив комшо из оближњег луга,
заступник неке америчке секте,
у нашем крају, као да се руга,
делио деци јеретичке летке.

Невина деца плен су добар, зна се,
гледе у мајку – у незнању сви су,
да је отац ту, не би дао на се,
дечак још зелен, тек реч нему писну.

Господе, Светог укажи нам Саву,
нека загаси туђинских уста плаз,
Саву – да буде постеља за главу,

појањем старим ускликне деци спас.
О, Саво Свети, трећа руко мушка,
не дај да секташ децу на род хушка.

ГЛАВА

Јесен је блага, сокаци миришу,
куд ли ће дечак са свеском под мишком,
Господ се плави над шумом, крајичком,
облаци поју, рај доноси кишу.

О, дани сете и првих стихова,
танушно тело ка речици граби,
у глави тутње хиљаде ликова,
нараста чело, пространство га ваби.

О, Боже, да л ће тутњава да стане,
глава се, авај, као лава шири,
из ува расту невидљиве гране:

дечак се пење ка песничкој лири!
Објава песме рађала се тако,
с магмом под челом, друкчије никако.

ЖЕРАВИЦА

ПРАШИНА СА ЗВЕЗДА

Једину тебе, која Богом крочи,
опевам силно, на престолу чула,
све мимо тебе – од карата кула,
само кроз тебе ја срмом опточим

бесмисао сав и самотне ноћи
кад надахнућу пандан јесте нула
из које хитам у боје зумбула:
матерњи језик, а у твоје очи.

Сумрак пада сив на реку, на гору,
отац стиже жив на *horex*-мотору,
препукао год, пала шљива с гране,

изгинуо род низ крајишке стране.
Бог срећу дао из небеског бездна,
метеш ме као прашину са звезда.

СИЛА НЕЖНОСТИ

Силазиш лака низ светлосне сфере,
час те анђели, час демони бишћу,
у ходу две се гуркају Венере,
једна па друга сенку моју стишћу.

Осећам нове распоне и звуке,
душа се млада надима до свода,
љубим ти очи, на рукама руке:
Сила нежности у светлости Бога.

Додирна тачко сумрака и зоре,
годишње доба изван ова четри,
о теби звезде кроза ме роморе.

Лудо те славе мог сонета метри,
а прхут рима позлаћује грехе
које смо крали испод кишне стрехе.

ЛЕЛУЈ

Величанствена долазиш у телу
(као да никад ниси била душа),
жртвено сијаш у ноћном опелу
на моме телу што те опет куша.

Ал то ниси ти – немаш димензије,
у ћутњи бриди рана Божјег чувства,
ни муња језе што ме целог мије
не пресеца чвор лелујног присуства.

Прошла си кроз све зидове нирване
с рукама белим ко свеже иверје,
глува и нема за суште диване.

Одлазиш лака као дим и перје,
не више тело – већ тиха музика
што односи дах мојега облика.

ДОДИР

Отишла си на југ, са севера, нагло,
као птица коју тера летња туча,
остала је твоја порука, о, магло,
да за нашу љубав ипак нема кључа.

Нека трепне Господ у твојем милом ходу
и нека се море расточи у боје
када твоје тело такне хладну воду:
можда ћемо тако наћи се обоје.

ЈЕСЕН У ПРОЛЕЋУ

Пођимо, драга,
у јесењу шизофренију лишћа,
у крикове анђеоских крошања.

Стуштимо се у комедију
туристичких обилазака градова
у којима хипноза векова
слатко нас узима за руку.

Проћердајмо овај уски дан.

Јесен је у пролећу
и нешто се велико
мешкољи у моме срцу
што подиже високо.

До колена Божјег.

ЖЕРАВИЦА

1.

Мени свака реч је невина првина
попут омаглице детињег даха
чији рајски гугут с небеских утрина
разносе сонети лептировог праха.

Љубав – каква речца! – вечно узнесење
у велу живота где несрећа снива,
љубав – цветни отров што крвљу се пење
у круницу срца коју Бог дарива.

Кад се права љубав са тајнама спетља
које нико никад словом није реко
па се онда црна ко ђавоља петља

укаже у песми коју пева неко,
тада она јесте, о, кажи то смело,
анђео у паклу и небо васцело.

2.

Анђео у паклу и небо васцело
ко потоп ме носе к теби пустимице,
а сунце те живу до Бога пропело
па све сија јасно од аз до ижице.

Нема песме, драга, док нам не заруди
пољубац у срећи што ко муња mine,
нити моје главе док је не одруби
у срцу реч Вишњег кад са сузом лине.

Тај глагол: Волети! Шта он сеје, драга?
Јесу ли се силна затворила врата
оног трена кад си прешла преко прага

скованог од рђе и жеженог злата?
Реци кад већ ништа не казујем, ина,
речи су ми руже распукле од вина.

3.

Речи су ми руже распукле од вина
што тону у сонет кобајаги вечно,
оне Божји шапат примају с висина
док се к теби шуњам уздуж и попречно.

Где сам оно био? У којој удоли?
Или сам се висом указао себи?
Ко се оно с тобом ништавилу моли?
На уво ми шапћеш да о томе не би.

Равнотежа сунца и месеца, драга,
љубав је на земљи, на стази од бола,
а њихове јаре и мене, до врага,

колају у нама ко вечита школа.
О, много се страсти у нама зачело
и рана љубавних у срцу, зацело.

4.

И рана љубавних у срцу, зацело,
имао сам вазда мислећи да ништа
и никада неће начети ми тело
жеравицом бола новог чистилишта.

Али сретох тебе – дугу после кише.
Корачаш по уској стази неискуства.
Затомљена у те моја судба дише.
Шта да чиним Господ даје ми упутства.

Једна земна трица ко паперје лажи
кружи око главе и поглед ти тужи:
Успомена тешка (!) – не пореци, кажи

– сатире ти срећу и Мефисту служи.
Не плаши се више, пуцај од смелости,
ја и када хулим волим до вечности.

5.

Ја и када хулим волим до вечности,
јер лет је формула за закон падања:
Лепих сам се, душо, насрчко глупости,
опроштајних мука, трачева, јадања.

Таман кад се зденем у живу варницу
и кратковек прхнем у твоје зенице,
миг драгог Господа севне на твом лицу
и утрне жижак с врха трепавице.

Колико сам пута ко стрвена рага
батргао градом кроз руљу у ноћи
да те видим само, да ме шутнеш, драга,

кад већ ниси хтела на мој јаук доћи.
Го на месечини са звездом се спрдам,
истурам бркове и свашта лапрдам.

СУНЧЕВЕ ПЕГЕ

БЕЛЕЗИ

Зар због ситнице, љубави еденска,
зар због трепета што се невин вије,
зар због глупости која ни то није,
зар због лудости, музико небеска?

Зар да на прагу заигра нам мечка,
зар да нам инат сву памет попије,
зар да нам демон Божји белег рије,
зар да се живот разбије ко звечка?

И зар у очи пуна шака песка,
зар иза леђа: *Ко се задњи смије...*
и зар отров из меднога врѣска?

Зар нам свега већ доста било није,
зар нам се срећа не створи из блеска,
и зар заједно није безболније?

ДУБ

Љубави моја, опет не знам где си.
Далеко бива и од срца ближе.
Рачвасто време успомене стриже.
Љубави, суза за тобом се реси.

Цео се живот у секунди деси:
Твој лик у дубу бескраја се диже.
И болна радост у сусрету дише.
Љубави, ја знам – јеси на небеси.

Овај дан је рана, ја крварим с њим.
Детињство пада у сновне откосе.
Мајка пева псалм, на криоцету спим.

Путује тајна, велови је носе.
Уместо свога у твом животу бдим.
Пену времена болови разносе.

СУНЧЕВА ПЕГА

Љубави, овде почива бескрајна
туга и многе сестре њене сиње,
овде се, љубо, похватало иње
тврдих речи, и писма опроштајна.

Годино моја, и песмо очајна,
ти што си вавек смиље и босиље,
живим од твоје болне милостиње,
на трску дишем, поплаво потајна.

Прве сам дане провео на брегу
и озго дуго пределима луто –
са сунца скидо све пегу по пегу.

Тако ми оста једно око мутно
на које видим што други не могу:
Слепац што сузи светло апсолутно!

МИЛИНЕ

1.

Кајан ти љубим пречисте скуте
у добри тренут када си пала
као пахуља на моје путе,
а онда чудом и – запевала.

Латице певне не беху земне,
већ рај селене где цвет не вене,
све су милине, ал нежежене,
у гласу нетом пристигле жене.

Прену ме просјај младе копрене,
старија она сад је од мене,
у жубор-виру гласовне пене,

телом се разбих о звучне стене.
То само једном бива у веку,
анђеле бели у рајском греху.

2.

Анђеле бели у рајском греху,
с очима Ленке изван сваког зла,
твоја се песма слива у стреху
олује која подиже са тла.

О, нека хуји кроз бадањ ноћи
виолински кључ из твога зденца,
нека се збија, и то ће моћи,
душина светлост у звук без премца.

Хвала ти, Боже, што си ми дао
да чујем жице од свега друкче,
није ми ништа ту преостало

до да се клањам брују што вуче
у боје дуге, чуј, апсолуте,
тако бих опет ... *della Salute!*

3.

А реч ми врца у врућем меху
(није ли одвећ муке, доврага!),
но ја се вилен, ко за утеху,
бацам у речник лирскога блага.

Цветају речи, миле и страшне,
речи са муњом, у магми звежђа,
свилене бубе, меке, дурашне,
речи са грбом, црвених веђа.

У царству чула реч је и штула
којом се цара песмино јело,
сенкина ватра и јек зумбула.

Реч је црн корен и лишће бело,
баш као живот, вечити талац,
рана и мелем, изломљен јадац.

ЧТЕЦ

Уловљен зеном ока твога,
вратих се у се, у диван дан,
песма је нашла врата Бога
у гледу што је ненадан вал.

Вратих се у се, у диван дан,
море се пени, дави се спруд
у гледу што је ненадан вал,
с тобом без песме ја немам куд.

Море се пени, дави се спруд,
ти пливаш као молитвом чтец,
с тобом без песме ја немам куд
у овој игри ко луди жрец.

Ти пливаш као молитвом чтец,
пуниш ми душу музиком сна,
у овој игри ко луди жрец
клати се месец са морског дна.

Пуниш ми душу музиком сна,
песма је нашла врата Бога,
клати се месец са морског дна
уловљен зеном ока твога.

МОЛИТВИЦА

Ако те одсвуд сколи велики бол
и скршен паднеш у чаму до сржи,
па те и муња страдања спржи,
не бој се краја, и тад те чува Бог.

Ако на зиду расту сен и њен рог,
и привиђење у страху те држи
да од грехова нећеш бити бржи,
не клони спрам тог, у Богу је твој лог.

Дани доносе и проносе свуда
људе и речи без реда и броја,
умрљан њима, ко мастилом дуда,

запевај песму – булку са присоја.
Душу селицу што вапије чуда
окади док још грли рука Божја.

БИЉЕШКА О ПЈЕСНИКУ

Ненад Грујичић рођен је 12. септембра 1954. године у Панчеву. У честим породичним селидбама, у раним годинама живио у Падинској Скели, Сибници, Земуну, Старој Пазови, и – Шајкашу (код Новог Сада), гдје су родитељи, Драшко и Стоја, 1956. године направили кућу. Из Шајкаша 1960. године, враћају се у Приједор, у свој завичај.

Прво у Гомјеници, Ненад похађа шест разреда основне школе, а онда остатак и средњу машинску – у Приједору. Након кашњења један дан на пријемни испит на Филозофском факултету у Сарајеву, 1974. године не остварује жељу да студира књижевност. С јесени те године одлази у Нови Сад и уписује – Вишу техничку школу, коју похађа полагајући испите све до завршног из математике у јуну 1976. године.

Студирајући технику, све вријеме пише пјесме, прати културне догађаје, чита књижевне листове и часописе, и у њима повремено објављује. И, умјесто да дипломира машинство на Вишој техничкој школи, и као погонски инжењер почне да ради у Ливници и фабрици мотора у Старој Пазови гдје га чека посао, он одлучује да полаже пријемни испит на Филозофском факултету у Новом Саду.

На овом факултету, поред већ редовно уписаних четрдесет студената са завршеном гимназијом – на групи југословенска и општа књижевност – јуна 1976. године, за осам нових мјеста, у конкуренцији од 80 кандидата са неоговарајућим школама (техничка, економска, медицинска), успијева да положи пријемни испит. Напокон, постаје студент књижевности, коју 1982. године и дипломира.

Био је главни уредник студентског књижевног листа *То јест* (1978–1980) и уредник поезије у *Гласу омладине* 1980–1981. Као војник, 1982. године предавао је књижевност у Војној гимназији у Београду. Био је предсједник Друштва књижевника Војводине (1993–1997), оснивач и

председник *Међународног салона књига и Дана Лазе Костића* у Новом Саду (2000–2004). И данас је директор Бранковог кола од 1983. године. Живи и ради у Новом Саду и Сремским Карловцима.

Као студент књижевности објавио је двије пјесничке књиге: *Матерњи језик* (Књижевна омладина Србије, Београд, 1978) и *Линије на длану* (Просвета, Београд, 1980). Потом, књиге пјесама: *Врвеж* (Матица српска, Нови Сад, 1985), *Царска намигуша* (БИГЗ, Београд, 1990), *Јадац* (Српска књижевна задруга, Београд, 1993), *Пуста срећа* (Просвета, Београд, 1994, 1995, 1996), *Матерњи језик и песме при руци* (Књижевна омладина Србије, Београд, 1995), *Лог* (Време књиге, Београд, 1995), *Цваст* (Просвета, Београд, 1996, 1997), *Сновиље* (Глас Српске, Бања Лука, 1998), *Жива душа* (Просвета, Београд, 1999), *Шајкашки сонети* (Прометеј, Нови Сад, 2008), *Светлица* (Просвета, Београд, 2015) и *Маца на вратанца*, пјесме за децу (Бранково коло, Сремски Карловци, 2015).

Избори поезије: *Чистац* (Просвета, Београд, 1997), *И отац и мати* (Матица српска, Нови Сад, 2002) и *Млеч* (Глас српске, Нови Сад, 2004), *Светлост и звуци* (Српска књижевна задруга, Београд, 2005), *Дарови* (Орфеус, Нови Сад, 2009), *Вијадукт* (Прометеј, Нови Сад, 2011) и *Неко ми узе реч* (Арка, Смедерево, и Матица македонска, Скопје 2014).

Књиге есеја, огледа, критика и полемика: *Прокрустова постеља* (Стражилово, Нови Сад, 1988), *Плес у негвама* (Просвета, Београд, 1998) и *Полемике и одушци* (Ослобођење, Српско Сарајево, 2004), *Руку на срце* (Службени гласник, Београд, 2012). Затим, монографија *Бранко* (Књижевна заједница Новог Сада, 1984, 1985; Истраживачко издавачки центар ССО Србије, 1990; и Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1992). Потом, студија и антологија српског народног крајишког блага *Ојкача* (Књижевна заједница Новог Сада, 1988; Дневник, Нови Сад, 1992; Задужбина Петар Кочић, Бањалука-Београд, 1996; Музеј

Козаре, Приједор, 2003; и издање аутора, Нови Сад, 2004). Приредио је алманах стихова *Аух, што живот ушима стриже* (Стражилово, Нови Сад, 1990). У едицији "Разговори" Милоша Јевтића, објављена је аутобиографска књига под називом *Живи звуци Ненада Грујичића* (Београдска књига, 2008). Књиге прозе: *Приче из потаје* (Прометеј, Нови Сад, 2007), *Приче за романе* (Културни центар Новог Сада, 2012) и роман *Мужа душа* (Прометеј, Нови Сад, 2009). Дrame: *Читај Тракла* (Радио Нови Сад, 1983) и *Од нечега се мора живети* (Алма – Књижевни преглед, Београд, 2013). У издању Бранковог кола, објавио је *Антологију српске поезије* (2012), која обухвата период од 1847. до 2000. године, затим панораму поезије песника Бранковог кола *Да доплетем венац започети* (2013) и антологију српске избегличке поезије *Прогнани Орфеји* (2015).

Аутор је умјетничко-документарне емисије *Трагом Бранка Радичевића*, ТВ Нови Сад, 1986. У серијалу *Песничке ведрине* ТВ Београд, 1998. године, урађена је емисија *Тајни дах* посвећена Грујичићевом пјесништву. У оквиру серијала *Реч и дело*, ТВ Нови Сад, урађена је емисија посвећена његовој поезији.

Поводом књиге *Шајкашки сонети*, РТВ је 2008. године снимила документарно-умјетничку емисију *Шајкашке милоште*, посвећену најранијем песниковом детињству. У серијалу *Споменици Војводине*, аутор је документарно-умјетничке емисије *Бранков гроб на Стражилову*, РТВ, 2011. У серијалу РТВ, *Кроз одшкринута врата књижевне радионице*, 2011. године, урађена је документарно-умјетничка емисија, *Мени свака реч је невина првина*, у којој су, по концепту серије, представљени стваралаштво и живот оца-пјесника и кћерке-глумице, Ненада и Милице Грујичић. РТВ је снимила специјалну емисију "Антологија: некад и сад", посвећену Грујичићевој *Антологији српске поезије (1847-2000)*.

Аутор је телевизијских документарно-умјетничких емисија: *Ојкача – вековна песма Поткозарја*, ТВ Нови Сад,

1990; *Ојкача – љута милошита крајишка*, РТРС, 2003, *Ојкача – и отац и мати*, РТРС, 2003. и *Ојкача – лирска позлата крајишке душе*, ТВ Нови Сад. Звучни примјери овог изворног српског пјевања архивирани су у Радио Новом Саду. Заслугом Ненада Грујичића, 2013. године, ојкача је званично уписана у први *Регистар нематеријалног културног наслеђа Србије*.

Добитник је награда и признања за пјеснички, књижевни и рад на пољу културе: *Бранкова награда Матице српске* (1978, за есеј "Јавна птица Милана Дединца"), *Печат вароши сремскокарловачке* (1979, за пјесме објављене у *Гласу омладине*), *Дневникова награда* (1982, за причу), *Стражилово* (1988, за књигу огледа, есеја и критика "Прокрустова постеља"), *Кондир Косовке девојке* (1990, за књигу пјесама "Царска намигуша"), *Прва награда на Фестивалу југословенског радија у Охриду* (1991, за емисију "Од бећарца до ојкаче"), *Грб Сремских Карловаца* (1992, за књижевни опус и успјешно вођење Бранковог кола), *Златна значка Културно-просветне заједнице Србије* (1993, "за несебичан, предан и дуготрајан рад и стваралачки допринос у ширењу културе"), *Милан Ракић* (1994, награда Удружења књижевника Србије за књигу године – "Пуста срећа", три сонетна вијенца), *Кочићево перо* (1995, за књигу сонета "Лог"), *Лазар Вучковић* (1996, за књигу пјесама "Цваст"), *Шушњар* (2002, за књигу изабраних пјесама "И отац и мати"), *Вукова награда* (2003, за резултате и мисију Бранковог кола), *Скендер Куленовић* (2005, за књигу изабраних пјесама "Светлост и звуци"), *Павле Марковић Адамов* (2009, за укупно књижевно дјело и вођење Бранковог кола), *Пјесма над пјесмама* (2010, за опус љубавне поезије), *Повеља Српског филозофског друштва* (2013, "за постојану и успешну сарадњу на одржавању регионалних филозофских скупова 1993–2013"), *Браћа Мицић* (2014, за пјеснички опус и књигу полемика и есеја "Руку на срце"), *Награда Интернационалне академије Иво Андрић* (2015, за животно дјело, и антологију српске избјегличке поезије "Прогнани

Орфеји", *"Гајков пјеснички шешир* (2016, за књигу пјесмама "Светлица") и међународна награда *"Златни прстен"* (2016, за укупан стваралачки опус). А 1979. године, у листу *Политика*, у престижној рубрици "Ово је била њихова година" (Млади који долазе), изабран је за најуспјешнијег младог пјесника у Југославији, заједно са генерацијским врсницима из других области (Емир Кустурица, режисер, Наташа Вељковић, пијаниста, Тодор Куљић, социолог, Мерима Исаковић, глумица, Стане Јагодич, сликар).

Поезија Ненада Грујичића преведена је на руски, енглески, немачки, француски, италијански, шпански, јерменски, пољски, грузијски, арапски, румунски, шведски, чешки, словачки, украјински, мађарски, македонски, русински и словеначки језик. Заступљен у антологијама српске поезије код нас и у свијету.

САДРЖАЈ

МОЛИТВЕНИ ТРОЛИСТ

Распевана сила.....	7
Чистилиште.....	8
Молитва недостојнога.....	9

РУКА БОЖЈА, НЕТЕЛЕСНА

Прелазак.....	15
Божја бусола.....	16
Шетња по води.....	17
Мрља акварела.....	18
Паралеле.....	19
У тмуши.....	20
Млеч.....	21
Голуб и змија.....	22
Сновиље.....	23
Тајни дах.....	24
Песмин јав.....	25

И ДУШОМ И ТЕЛОМ

Другачији.....	29
Слутња.....	30
Богородица Савинска.....	31
Светлица.....	32
Надисати се душе.....	33
И душом и телом.....	34
Песнички пут.....	35
Потпис.....	36
Слава.....	37

КУШЊЕ

Чвор.....	41
Црна гуја.....	42
Бегунац.....	43
Звуци у кругу.....	44
Кушња.....	45
Дан без имена.....	46

Пируета	47
Сита глад	48
И бело и црно	49
Год	50
Епифанија	51
ДОЈАВЕ	
Црни пој	55
Небеса	56
Писац	57
Мета	58
Дојаве	59
Море и ја	60
<i>Lucida intervalla</i>	61
ДАВОРИЈЕ	
Извор Свете Петке у Железнику	65
Доситеј	66
Даворија	67
Летњи банкет	68
Радосник	69
Никољдани	70
Бадњи дан	71
Коринђаши	72
Машћење јаја	73
Секташ	74
Глава	75
ЖЕРАВИЦА	
Прашина са звезда	79
Сила нежности	80
Лелуј	81
Додир	82
Јесен у пролећу	83
Жеравица	84
СУНЧЕВЕ ПЕГЕ	
Белези	91
Дуб	92

Сунчева пега	93
Милине	94
Чтец	96
Молитвица	97
Билешка о пјеснику	99

Едиција
Лауреати

За издавача:
Дејан Стојановић
Милорад Видовић

Уредник:
Миленко Поповић

Рецензент:
Марко Раулић

Слог:
Сњежана Станишић

Коректор:
Марија Слобода

Ликовно-техничко решење:
Барцал Норберт

Тираж
500

Издавач
Српски културни центар
Модрича
Породица Поповић
Дуго Поље – Модрича
2016

CIP – Каталогизација у публикацији